

Na osnovu člana 66. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu ("Službeni glasnik BiH", br. 29/03, 4/04 i 53/07), člana 16. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), člana 4. i 14. stav 1. alineja 8. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06 i 88/07), ministar sigurnosti donosi

PRAVILNIK

O UDALJENJU STRANCA IZ BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

Ovim Pravilnikom propisuju se način, postupak i procedure dobrovoljnog i prisilnog udaljenja stranca iz Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH), nadležnost organa za izvršenje udaljenja stranca iz zemlje, stavljanje stranca pod nadzor u postupku udaljenja, kao i snošenje troškova vraćanja stranca i druga pitanja u vezi sa udaljenjem stranaca iz BiH.

Član 2.

(Nadležnost u postupanju)

Organi nadležni za postupanje u smislu ovog Pravilnika su: organizacione jedinice Ministarstva sigurnosti BiH u sjedištu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), Služba za poslove sa strancima (u daljnjem tekstu: Služba), Granična policija BiH, a po potrebi Državna agencija za istrage i zaštitu ili druge državne agencije, odnosno policijski organi entiteta, kantona i Policija Brčko Distrikta BiH.

Član 3.

(Definicije)

U smislu ovog Pravilnika:

- a) stranac je svako lice koje nema državljanstvo BiH, ili lice bez državljanstva,
- b) državom uobičajenog boravka stranca smatra se država porijekla ili država stalnog boravišta stranca,
- c) država povratka je država uobičajenog boravka stranca ili država iz koje je stranac ušao u BiH ili bilo koja treća država koja stranca prihvata,
- d) dobrovoljni povratak je odluka stranca da dobrovoljno napusti teritoriju BiH samostalno ili uz pomoć međunarodnih vladinih ili nevladinih organizacija,
- e) prisilno udaljenje predstavlja izvršenje mjere protjerivanja vraćanjem stranca prisilnim putem od strane nadležnog organa u državu povratka,
- f) maloljetnik bez pratnje je stranac mladi od 18 godina koji nije u pratnji jednog roditelja, zakonskog zastupnika, staratelja ili punomoćnika.

Član 4.

(Zaštita podataka)

- (1) Svi lični podaci koji su potrebni za provedbu ovog Pravilnika obrađuju se i koriste u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH.
- (2) Svi podaci sa oznakom tajnosti koji su potrebni za provedbu ovog Pravilnika obrađuju se i koriste u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH.

Član 5.

(Primjena Zakona o upravnom postupku)

Na sva pitanja iz člana 1. ovog Pravilnika koja nisu uređena Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu (u daljnjem tekstu: Zakon) ili ovim Pravilnikom primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku BiH.

POGLAVLJE II - UDALJENJE STRANCA IZ ZEMLJE

Član 6.

(Mjera protjerivanja)

- 1) Strancu može biti naloženo da napusti teritoriju BiH u određenom roku ako je ispunjen neki od razloga za udaljenje propisanih Zakonom.
- 2) Stranac može napustiti teritoriju BiH dobrovoljno ili prisilno.

Odjeljak A - Dobrovoljno izvršenje mjere protjerivanja

Član 7.

(Podsticanje dobrovoljnog povratka stranaca)

- 1) U postupku donošenja i izvršenja mjere udaljenja stranca iz BiH, podsticat će se dobrovoljni povratak u državu uobičajenog boravka stranca ili državu iz koje je stranac ušao u BiH ili bilo koju treću državu koja stranca prihvata, u roku koji je određen rješenjem o protjerivanju.
- 2) Dobrovoljni povratak stranac će izvršiti samostalno ili uz pomoć međunarodnih vladinih ili nevladinih organizacija, a u skladu sa odredbama Zakona i ovog Pravilnika.
- 3) Dobrovoljni povratak stranca podsticat će se i u drugim slučajevima kada je strancu odlukom nadležnog organa ostavljen rok za dobrovoljno napuštanje BiH.
- 4) U cilju promovisanja humane, organizovane i efikasne politike dobrovoljnog povratka stranca, Ministarstvo će sa međunarodnim vladinim i nevladinim organizacijama koje realizuju projekte dobrovoljnog povratka stranca iz BiH potpisati Protokole o saradnji.

Član 8.

(Obaveze stranca)

U roku ostavljenom za dobrovoljno izvršenje rješenja, stranac je dužan da, u cilju planiranja dobrovoljnog povratka saraduje sa Službom u određivanju datuma i vremena, te graničnog prelaza preko kojeg će napustiti BiH, te u svim drugim pitanjima koja se odnose na postupak dobrovoljnog napuštanja BiH.

Član 9.

(Obaveze nadležnih organa)

- 1) Služba je dužna strancu, koji želi dobrovoljno napustiti teritoriju BiH, pružiti svu neophodnu organizacionu pomoć u vezi sa obavještenjima, pravima i obavezama koje proističu iz Zakona i ovog Pravilnika, a u vezi sa planiranjem i realizacijom dobrovoljnog povratka.
- 2) Nadležni organi iz člana 2. ovog Pravilnika će ostvariti punu saradnju sa međunarodnim vladinim i nevladinim organizacijama koje su potpisale Protokol o saradnji sa Ministarstvom iz člana 7. stav 4. ovog Pravilnika, u skladu sa odredbama Protokola.
- 3) Služba će pisanim putem obavijestiti Graničnu policiju BiH o određivanju datuma, vremena i graničnog prelaza preko kojeg će stranac napustiti BiH.
- 4) Granična policija BiH će, prilikom prijave stranca da dobrovoljno napušta BiH, otisnuti izlazni štambilj u pasoš, ukoliko ga stranac posjeduje, kao i u rješenje koje se izvršava.
- 5) Ukoliko stranac posjeduje ličnu kartu ili neki drugi validni putni dokument u koji nije moguće otisnuti izlazni štambilj, tada će Granična policija BiH izlazni štambilj otisnuti na rješenje koje se izvršava.
- 6) Granična policija BiH je dužna nakon prijave stranca sačiniti akt kojim će konstatovati da je stranac napustio teritoriju BiH i izvršio rješenje, te činjenice unijeti u odgovarajuće službene evidencije, a o tome će pisanim putem i bez odlaganja obavijestiti Ministarstvo i Službu.
- 7) Akt Službe o određivanju datuma i vremena, te graničnom prelazu preko kojeg će stranac napustiti BiH koji se dostavlja Graničnoj policiji BiH, kao i akt Granične policije BiH kojim obavještava Službu da je stranac napustio teritorij BiH i izvršio rješenje, obavezno se ulaže u spis predmeta stranca.

Član 10.

(Postupak za samostalni dobrovoljni povratak)

- 1) Potpisivanjem izjave stranac se izjašnjava da će dobrovoljno i samostalno napustiti BiH, u roku ostavljenom prvostepenim rješenjem, i za to je dužan pružiti odgovarajući dokaz kojim potkrepljuje svoju izjavu.
- 2) Pod odgovarajućim dokazom iz prethodnog stava može se smatrati posjedovanje validne putne isprave, gotov novac, karta za prevoz do države povratka, ili druge dokumente ili dokaze koji ukazuju na dobrovoljni povratak.
- 3) Stranac koji se odlučio za samostalni dobrovoljni povratak iz stava 1. ovog člana dužan je da saraduje sa Službom u cilju planiranja samostalnog dobrovoljnog povratka.
- 4) Služba, u saradnji sa strancem, određuje granični prelaz preko kojeg će stranac napustiti BiH, datum napuštanja BiH, vrstu prevoza stranca do graničnog prelaza, kao i pravac kretanja.
- 5) Služba procjenjuje u kojim slučajevima će stranac dobrovoljni povratnik biti transportovan vozilom Službe do graničnog prelaza preko kojeg napušta BiH.

Član 11.

(Postupak za dobrovoljni povratak uz pruženu pomoć)

- 1) Tokom vođenja upravnog postupka kojim se strancu nalaže napuštanje teritorije BiH ili ostavlja rok za dobrovoljno napuštanje teritorija BiH, Služba će obavijestiti stranca o aktuelnim programima pomoći za dobrovoljni povratak.

- 2) Služba će stranca, koji se odluči za dobrovoljni povratak, registrovati i o tome obavijestiti međunarodnu vladinu ili nevladinu organizaciju iz člana 7. stav 4. ovog Pravilnika.
- 3) Služba može potencijalne korisnike programa pomoći za dobrovoljni povratak transportovati do Imigracionog centra ili ih predati predstavnicima međunarodnih vladinih ili nevladinih organizacija iz člana 7. stav 4. ovog Pravilnika u skladu sa dogovorenim procedurama.
- 4) Postupak dobrovoljnog povratka uz pruženu pomoć realizuje se u skladu sa odredbama Protokola o saradnji koji je Ministarstvo potpisalo sa međunarodnom vladinom ili nevladinom organizacijom o dobrovoljnom povratku.
- 5) Stranac neće biti prisilno udaljen sa teritorije BiH ukoliko se provodi procedura dobrovoljnog povratka uz pruženu pomoć, dok procedura traje i realno je da će se ista realizovati.
- 6) Stranac - maloljetnik bez pratnje i žrtva trgovine ljudima podliježu procedurama dobrovoljnog povratka u okviru programa pomoći pri dobrovoljnom povratku, uz poštovanje posebno propisanih procedura i standarda postupanja predviđenih Zakonom i ovim Pravilnikom.

Član 12.

(Štambilj zabrane ulaska u BiH)

- 1) Organizaciona jedinica Službe, nakon što rješenje postane izvršno, u putnu ispravu stranca otiskuje štambilj kojim se konstatuje izrečena mjera kojom se strancu nalaže udaljenje iz BiH.
- 2) Strancu koji dobrovoljno izvršava odluku kojom mu se nalaže udaljenje iz BiH, štambilj iz prethodnog stava ovog člana ne otiskuje se u putnu ispravu.
- 3) Oblik i sadržaj štambilja je sastavni dio ovog Pravilnika - "Obrazac 1".

Odjeljak B - Udaljenje stranca iz zemlje

Član 13.

(Prisilno udaljenje i izuzeće)

- 1) Odredbe ovog odjeljka Pravilnika primjenjivat će se u slučaju da stranac, kojem je konačnim rješenjem naloženo napuštanje teritorije BiH, u ostavljenom roku dobrovoljno ne napusti teritoriju BiH.
- 2) Na strance državljanke zemalja sa kojima BiH ima na snazi sporazume o readmisiji, ili one koji dolaze iz tih zemalja, odredbe ovog odjeljka Pravilnika neće se primjenjivati ukoliko su u suprotnosti sa odredbama sporazuma o readmisiji u kojima je BiH strana ugovornica.
- 3) Odredbe prethodnog stava ovog člana ne isključuju primjenu člana 16. ovog Pravilnika.

Član 14.

(Uslovi za prisilno udaljenje)

- 1) Stranac se može prisilno udaljiti iz BiH, u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom, kad je rješenje o protjerivanju postalo izvršno, a stranac u roku ostavljenom u prvostepenom rješenju dobrovoljno ne napusti BiH.
- 2) Prisilno udaljenje stranca iz BiH preduzima po službenoj dužnosti Služba, a na osnovu zaključka o dozvoli izvršenja.

Član 15.

(Zemlja u koju se vraća stranac)

- 1) Stranac koji podliježe prisilnom udaljenju udaljava se u državu povratka.
- 2) Strancu se saopštava u koju zemlju se udaljava.

Član 16.

(Princip "zabrane vraćanja")

- 1) Stranac neće, ni na koji način, biti prisilno vraćen ili protjeran sa teritorije BiH na granicu teritorije gdje bi mu život ili sloboda bili ugroženi zbog njegove rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi, ili zbog političkog mišljenja, bez obzira da li je zvanično dobio azil. Zabrana protjerivanja odnosi se i na lica za koja postoji osnovana sumnja da bi bila u opasnosti da budu podvrgnuta mučenju ili drugom nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac ne može biti vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takvu teritoriju.
- 2) U slučaju razloga navedenih u prethodnom stavu stranac se upućuje na poseban postupak u skladu sa Zakonom.

Član 17.

(Zaključak o dozvoli izvršenja)

- 1) Zaključak o dozvoli izvršenja donosi se bez odgađanja, a najkasnije u roku od sedam dana od dana kada su osigurani uslovi za prisilno udaljenje stranca iz BiH i bez odgađanja se dostavlja strancu.
- 2) Zaključkom o dozvoli izvršenja rješenja utvrđuje se da je rješenje o protjerivanju postalo izvršno i određuje način, vrijeme i mjesto izvršenja rješenja.
- 3) U postupku prisilnog udaljenja stranca iz BiH može se izjaviti žalba na zaključak o dozvoli izvršenja rješenja koja se odnosi samo na postupak i proceduru prisilnog udaljenja, a njome se ne može pobijati pravilnost rješenja koje se izvršava.
- 4) Žalba se izjavljuje organizacionoj jedinici Ministarstva u sjedištu u roku od 15 dana od dana dostave zaključka o dozvoli izvršenja rješenja.
- 5) Žalba ne odgađa započeto izvršenje prisilnog udaljenja.

Član 18.

(Plan izvršenja)

- 1) Nakon donošenja zaključka o dozvoli izvršenja Služba priprema plan izvršenja mjere prisilnog udaljenja stranca, koji odobrava direktor Službe ili lice koje on posebnim aktom ovlasti.
- 2) Plan izvršenja mjere prisilnog udaljenja stranca iz BiH sadrži sljedeće podatke:
 - a) međunarodni granični prelaz preko kojeg stranac napušta BiH kao i vrijeme izlaska iz BiH,
 - b) država u koju se stranac upućuje,
 - c) plan kretanja kojim se stranac prati do graničnog prelaza,
 - d) približno vrijeme i međunarodni granični prelaz susjedne države kroz koju stranac tranzitira, ukoliko nije državljanin te države,

- e) lične podatke, vrstu i broj putne isprave službenih lica koja su u pratnji stranca,
 - f) saobraćajno sredstvo kojim se stranac prevozi do međunarodnog graničnog prelaza, odnosno kojim napušta teritoriju BiH (vrsta, tip, marka, registarski broj, osoblje vozila kojim se prevoz vrši),
 - g) avioprevoznika, liniju i broj leta,
 - h) nosioca troškova vraćanja stranca iz BiH,
 - i) i druge podatke koje Služba bude cijenila da su potrebni.
- 3) Plan izvršenja mjere prisilnog udaljenja stranca usmeno se saopštava i odlaže se u spis predmeta stranca.

Član 19.

(Procedure prisilnog udaljenja)

- 1) U cilju realizacije prisilnog udaljenja stranca Služba preduzima sljedeće aktivnosti:
- a) određuje nosioca troškova vraćanja stranca u skladu sa Zakonom,
 - b) posredstvom Ministarstva vanjskih poslova BiH, po potrebi obavlja korespondenciju sa državom u koju se stranac udaljava u svrhu dokazivanja identiteta i državljanstva stranca,
 - c) po potrebi pribavlja putne dokumente u skladu sa Zakonom,
 - d) obavještava i pribavlja, posredstvom Ministarstva vanjskih poslova BiH, saglasnosti države u koju se stranac upućuje vezano za prihvatanje stranca koji se prisilno vraća na teritoriju te države,
 - e) obavještava i pribavlja, posredstvom Ministarstva vanjskih poslova BiH, saglasnosti države tranzita u slučaju kada stranac, sa ili bez pratnje, tranzitira preko teritorije te države,
 - f) obavlja ljekarski pregled stranca koji se vraća,
 - g) osigurava uslove za prevoz stranca,
 - h) utvrđuje aviolinije i tačno vrijeme vazdušnog prevoza stranca od međunarodnog aerodroma u BiH do krajnjeg odredišta ili definiše drugi tip prevoza do zemlje u koju se stranac vraća,
 - i) pribavlja saglasnosti avioprevoznika da se na određeni let omogući prevoz stranca koji se prisilno udaljava, sa ili bez pratnje,
 - j) posredstvom Ministarstva, Sektora za pravne, kadrovske, opće i materijalno-finansijske poslove ili Službe kupuje avionsku kartu za stranca koji se vraća i njegovu pratnju, kad se troškovi predujmaju ili snose iz budžeta navedenih institucija,
 - k) priprema i realizuje prevoz stranca do međunarodnog graničnog prelaza preko kojeg stranac napušta BiH,
 - l) po potrebi priprema i realizuje i druge aktivnosti koje su u vezi sa pripremom i realizacijom prisilnog udaljenja stranca iz BiH.
- 2) U slučaju prisilnog udaljenja stranca sa posebnim potrebama, u skladu sa mogućnostima, omogućit će mu se adekvatna pratnja i osigurati drugi neophodni uslovi za realizaciju prisilnog udaljenja.

- 3) Nakon što Služba završi pripremne aktivnosti, pristupa se realizaciji postupka prisilnog udaljenja stranca iz BiH, a nakon završenog postupka podnosi se detaljan izvještaj sa svim pojedinostima u toku postupka i ocjenom uspješnosti direktoru Službe ili licu koje on ovlasti.
- 4) Stranac koji se prisilno udaljava uz pratnju predaje se organima države u koju se vraća, o čemu se sastavlja poseban zapisnik koji potpisuju ovlaštena službena lica iz pratnje i ovlaštena službena lica države koja prima stranca.
- 5) Izgled i sadržaj zapisnika o predaji stranca propisuje direktor Službe.

Član 20.

(Pratnja stranca)

- 1) Služba će, u okviru svojih kapaciteta, osigurati tim službenika za realizaciju prisilnog udaljenja, koji će biti posebno obučeni za ove zadatke i bit će sastavljen od lica različitog spola.
- 2) Službenici tima koji se angažuju na ovim poslovima moraju posjedovati neophodna znanja, vještine i stručnost za izvršenje operacija prisilnog udaljenja stranaca, uz poštivanje važećih propisa i utvrđenih međunarodnih standarda koji se odnose na ove aktivnosti.
- 3) Plan obuke stručnog osoblja za realizaciju prisilnog izvršenja donosi direktor Službe.
- 4) Za postupke udaljenja stranca, koje Služba bude smatrala složenijim, Služba će u saradnji sa Obavještajno - sigurnosnom agencijom BiH, Državnom agencijom za istrage i zaštitu BiH i Graničnom policijom BiH donijeti posebne planove realizacije, koji ne mogu biti u suprotnosti s odredbama Zakona i ovog Pravilnika.

Član 21.

(Sigurnosni aspekt prisilnog udaljenja)

U svakom pojedinačnom slučaju prisilnog udaljenja stranca iz BiH donosi se sigurnosni plan izvršenja sa procjenom rizika, koji odobrava direktor Službe ili lice koje on ovlasti, a koji sadržava sve elemente bitne za uspješno i sigurno izvođenje postupka prisilnog udaljenja stranca iz BiH.

Odjeljak C - Udaljenje stranca - maloljetnog lica

Član 22.

(Udaljenje stranca - maloljetnika bez pratnje)

- 1) Stranac - maloljetnik bez pratnje ima pravo na povratak u zemlju porijekla ili uobičajenog boravka.
- 2) Služba je dužna osigurati proceduru povratka koja osigurava da stranac - maloljetnik bez pratnje bude primljen u zemlju porijekla ili uobičajenog boravka od strane roditelja, zakonskog zastupnika, staratelja, punomoćnika, odnosno organa koji se bavi zaštitom djece.
- 3) U toku postupka udaljenja, nadležni organi će posebnu pažnju posvetiti dobi i zrelosti stranca - maloljetnika bez pratnje, te djelovati u cilju zaštite njegovog najboljeg interesa.
- 4) U cilju realizacije udaljenja stranca - maloljetnika bez pratnje pomoć mogu osigurati međunarodne organizacije ili navladine organizacije iz člana 7. stav 4. ovog Pravilnika.

Član 23.

(Postupak za udaljenje stranca - maloljetnika bez pratnje)

- 1) Služba u saradnji sa organizacionom jedinicom Ministarstva u sjedištu, a posredstvom Ministarstva vanjskih poslova, priprema i realizuje udaljenje stranca - maloljetnika bez pratnje iz zemlje.
- 2) Kad vrši udaljenje stranca - maloljetnika bez pratnje, Služba obavještava organ uprave nadležan za poslove socijalne zaštite - Centar za socijalni rad u mjestu boravka stranca - maloljetnika bez pratnje o potrebi postavljanja privremenog staratelja koji je u obavezi da zastupa njegove interese.
- 3) Staratelj, uz pomoć organa iz stava 1. ovog člana, započinje proces pribavljanja dokumentacije iz zemlje porijekla ili uobičajenog boravka stranca - maloljetnika bez pratnje kako bi se izvršila procjena rizika i sigurnosti povratka, nakon čega donosi odluku, u cilju najboljeg interesa djeteta, o tome da li ponovo spojiti dijete sa porodicom i vratiti ga u zemlju porijekla ili uobičajenog boravka.
- 4) Stranac - maloljetnik bez pratnje neće biti vraćen u zemlju porijekla ili uobičajenog boravka, ako postoji opravdana sumnja, nakon procjene rizika i sigurnosti, da postoje razlozi koji bi povratkom ugrozili njegovu sigurnost.

POGLAVLJE III- STANDARDI POSTUPANJA

Član 24.

(Informisanje stranca koji se prisilno udaljava iz BiH)

- 1) Stranac koji se prisilno udaljava iz BiH će se unaprijed, što je prije moguće, informisati o pojedinostima udaljenja i informacijama koje su date zemlji u koju se vraća.
- 2) U svrhu dobijanja potrebnih informacija o strancu koji se udaljava i kako bi se udaljenje izvršilo na siguran način, tim za realizaciju prisilnog izvršenja treba da uspostavi komunikaciju sa strancem.
- 3) Služba će osigurati da bar jedno lice tima određenog za pratnju stranca bude istog spola kao i stranac.
- 4) Podaci koji se u pojedinačnim slučajevima budu davali zemlji u koju se stranac vraća i zemlji tranzita mogu se odnositi samo na lice koje se vraća, po potrebi podaci o članovima porodice, podaci o putnoj ispravi i dokumentima potrebnim samo za identifikaciju lica, državljanstvo ili drugi podaci kojima se utvrđuje identitet lica koje se vraća.
- 5) Razlozi zbog kojih se stranac vraća neće se otkrivati.

Član 25.

(Omogućavanje kontakata sa zemljom u koju se stranac vraća)

Strancu koji se prisilno udaljava može se, po potrebi, omogućiti dovoljno vremena da se pripremi za povratak i da uspostavi neophodne kontakte u zemlji u koju se vraća.

Služba cijeni u svakom konkretnom slučaju, u zavisnosti od okolnosti i mogućnosti, da li će se omogućiti da stranac kontaktira zemlju u koju se vraća.

Član 26.

(Povratak ličnih stvari)

Strancu koji se prisilno udaljava vratit će se njegove lične stvari, ukoliko su mu oduzete za vrijeme trajanja nadzora, osim novca koji je iskorišten za troškove udaljenja, kao i one stvari kojima bi mogao izvršiti samopovrijeđivanje ili napad na službeno lice koje ga prati.

Član 27.

(Sposobnost za putovanje i ljekarski pregled)

- 1) Stranac se može prisilno udaljiti iz BiH nakon što je utvrđeno da je zdravstveno sposoban da putuje.
- 2) Strancu će se omogućiti ljekarski pregled, u skladu sa članom 24. Pravilnika o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracionog centra, prije povratka u državu uobičajenog boravka, a posebno u slučaju da postoje saznanja o medicinskom stanju ili u slučaju da se zahtijeva ljekarski pregled.
- 3) Ljekarski pregled posebno će se osigurati strancima koji su bili predmet postupka udaljenja koje je bilo prekinuto zbog njihovog otpora, a bila je upotrebljena sila od strane tima za pratnju.
- 4) U slučaju da se prisilno udaljenje stranca obavlja avionom, ljekarski pregled će sadržavati ocjenu da je stranac sposoban za vazdušni prevoz-let.
- 5) Za vrijeme procedure prisilnog udaljenja strancu se mogu davati lijekovi samo na osnovu medicinske dokumentacije koja je donesena u vezi sa svakim konkretnim slučajem prisilnog udaljenja.
- 6) Medicinskim podacima o strancima posvetit će se posebna pažnja i oni se neće odavati.

Član 28.

(Prisilno udaljenje stranca sa posebnim potrebama)

Za stranca koji se prisilno udaljava, a koji je u stanju posebnih potreba, u okviru priprema za putovanje će se osigurati uslovi za zadovoljavanje posebnih potreba, u mjeri u kojoj je to objektivno moguće.

Član 29.

(Poštivanje dostojanstva ličnosti i upotreba prisile)

- 1) Poštivanje dostojanstva stranca koji se prisilno udaljava, sigurnost drugih putnika i članova posade je od najveće važnosti tokom procesa udaljenja, o čemu se vodi posebna briga.
- 2) U postupku prisilnog udaljenja dozvoljeni su i prihvatljivi samo vidovi prisile koji su proporcionalni otporu stranca, s ciljem da se stranac drži pod kontrolom.
- 3) Tehnike prisile će se samo iznimno upotrebljavati kada je to nužno u konkretnom slučaju, u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu vršenja ovlaštenja inspektora za strance u dijelu koji se odnosi na primjenu sredstava prisile.
- 4) Izvještaj o realizaciji prisilnog udaljenja mora biti u potpunosti dokumentovan opisujući sve značajne incidente koji su se desili ili bilo koja sredstva prisile koja su korištena u svakom pojedinačnom slučaju.

POGLAVLJE IV - NADZOR U IMIGRACIONOM CENTRU

Član 30.

(Stavljanje stranaca pod nadzor)

- 1) U svrhu osiguranja izvršenja rješenja o otkazu boravka ili protjerivanju iz BiH, ili iz drugih razloga propisanih Zakonom, stranac se može staviti pod nadzor.
- 2) Stranac kojem je određen nadzor u skladu sa odredbama Zakona, smješta se u Imigracioni centar po proceduri propisanoj ovim Pravilnikom i Pravilnikom o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracionog centra.

- 3) Do početka rada Imigracionog centra u punom obimu, ministar sigurnosti BiH može potpisati protokol o saradnji s nevladinim organizacijama o korištenju njihovih kapaciteta, i/ili može, posebnim rješenjem odrediti prostorije Ministarstva ili upravnih organizacija u sastavu Ministarstva, u svrhu osiguranja smještaja stranaca koji se stavljaju pod nadzor.
- 4) Ukoliko Služba cijeni da nisu ispunjeni uslovi za stavljanje stranca pod nadzor u Imigracionom centru, strancu koji se nalazi u postupku udaljenja će naložiti da boravi na adresi na kojoj ima prijavljen boravak i da se svaki dan javlja Službi dok ne napusti teritoriju BiH.
- 5) Do dana udaljenja iz BiH, Služba strancu privremeno izuzima sve putne isprave, o čemu izdaje potvrdu.

Odjeljak A - Opći uslovi za stavljanje stranca pod nadzor

Član 31.

(Nadzor u Imigracionom centru)

- 1) Ukoliko su ispunjeni razlozi za određivanje nadzora propisani Zakonom, rješenje o stavljanju stranca pod nadzor donosi Služba na način propisan Zakonom.
- 2) Rješenje o stavljanju stranca pod nadzor uručuje se strancu i dostavlja upravi Imigracionog centra bez nepotrebnog odlaganja i istovremeno se izvršava u skladu sa Zakonom.
- 3) Protiv rješenja o stavljanju stranca pod nadzor može se izjaviti žalba organizacionoj jedinici Ministarstva u sjedištu u roku od tri dana od dana prijema rješenja, a koja ne odgađa izvršenje rješenja.
- 4) Na postupak koji se odnosi na način stavljanja stranca pod nadzor, uslovima i procedurama, te trajanju nadzora primjenjuju se odredbe Zakona.

Član 32.

(Rješenje o stavljanju stranca pod nadzor)

- 1) Rješenje o stavljanju stranca pod nadzor sadrži odluku o: vremenu smještaja stranca u Imigracioni centar, dan, sat i planirano vrijeme smještaja i podatke o obvezniku snošenja troškova nadzora u Imigracionom centru i troškova prisilnog udaljenja stranca iz zemlje.
- 2) Na zahtjev organizacione jedinice Službe koja donosi rješenje o stavljanju stranca pod nadzor, organizaciona jedinica Službe koja je donijela prvostepeno rješenje o protjerivanju dužna je odmah dostaviti sve podatke o obvezniku snošenja svih troškova nadzora u Imigracionom centru i troškova prisilnog udaljenja stranca iz zemlje, u smislu člana 36. stav 3. ovog Pravilnika.

Član 33.

(Trajanje nadzora)

- 1) Na osnovu rješenja organizacione jedinice Službe stranac se može zadržati u Imigracionom centru toliko dugo koliko je potrebno za izvršenje svrhe nadzora, odnosno do trenutka prisilnog udaljenja iz zemlje ili dok se razlozi koji su bili osnov za stavljanje stranca pod nadzor značajno ne izmijene, a najduže u onom roku koji je predviđen Zakonom.
- 2) Shodno odredbama Zakona, a na osnovu obrazloženog prijedloga Službe, rukovodilac organizacione jedinice Ministarstva u sjedištu, nadzor strancu u Imigracionom centru može rješenjem produžiti najviše za tri mjeseca. Ukupno trajanje nadzora izrečeno strancu ne može biti duže od zakonom predviđenog roka u kontinuitetu.
- 3) Protiv odluke o produženju nadzora nad strancem žalba nije dozvoljena.

Član 34.

(Način prihvata stranca u Imigracioni centar)

Na procedure prihvata stranca kao i stranca maloljetnika, evidentiranje, ljekarski pregled, prava stranca i druga pitanja vezana za nadzor u Imigracionom centru primjenjuju se odredbe Pravilnika o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracionog centra.

Odjeljak B - Uslovi za prestanak nadzora

Član 35.

(Prestanak nadzora)

Nadzor nad strancem u Imigracionom centru prestaje kada se ispune uslovi za prisilno udaljenje stranca iz zemlje ili protekom vremena zadržavanja određenog u rješenju o stavljanju stranca pod nadzor ili kada stranac, prije roka određenog u rješenju o stavljanju pod nadzor, odluči da dobrovoljno napusti BiH, a po procedurama definisanim Zakonom, ovim Pravilnikom i Pravilnikom o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracionog centra.

POGLAVLJE V - TROŠKOVI UDALJENJA STRANCA

Član 36.

(Troškovi vraćanja)

- 1) Stranac je dužan snositi troškove koji nastanu u toku postupka udaljenja do države u koju se stranac upućuje.
- 2) Troškovi prisilnog udaljenja iz stava 1. ovog člana obuhvataju:
 - a) transport stranca unutar BiH,
 - b) troškove smještaja i boravka u Imigracionom centru, uključujući i pričinjenu štetu za vrijeme boravka u Imigracionom centru,
 - c) transport stranca do graničnog prelaza države u koju se upućuje,
 - d) troškove pratnje,
 - e) administrativne troškove vezane za osiguranje povratka i
 - f) druge troškove vezane za lične potrebe i boravak u Imigracionom centru i prisilno udaljenje stranca iz zemlje.
- 3) Ukoliko stranac ne posjeduje novčana sredstva za podmirivanje obaveza iz stava 1. i 2. tačke a) do tačke f) ovog člana, troškove će snositi:
 - a) lice koje je izdalo garantno pismo ili poziv u svrhu ulaska stranca,
 - b) fizičko ili pravno lice, udruženje ili radnja koja je strancu dala zaposlenje iako nije posjedovao radnu dozvolu,
 - c) fizičko ili pravno lice koje je uposlilo stranca po osnovu radne dozvole,
 - d) organ koji je izdao radnu dozvolu,

- e) banka koja je izdala garanciju na sredstva bezgotovinskog plaćanja,
 - f) privredna komora koja je ovjerila poslovni poziv,
 - g) turistička organizacija ili udruženje koje je izdalo vaučer,
 - h) BiH.
- 4) Gotov novac koji se strancu oduzme u skladu sa članom 22. i 23. Pravilnika o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracionog centra može se koristiti za pokrivanje troškova u vezi sa prisilnim udaljenjem stranca.
- 5) Strancu koji raspolaže sredstvima za prisilno udaljenje, naplatit će se troškovi prisilnog udaljenja za što će mu se izdati račun sa specifikacijom troškova koji donosi Služba.
- 6) Odluku o načinu obračuna i visini troškova koji nastanu u postupku prisilnog udaljenja, kao i odluku o obrascu i izgledu računa sa specifikacijom troškova, iz stava 2. i 3. ovog člana, donosi ministar sigurnosti na prijedlog direktora Službe.

Član 37.

(Postupak)

- 1) Rješenje o obvezniku podmirenja troškova u iznosu ukupnih troškova koji nastanu u postupku udaljenja stranca iz zemlje donosi Ministarstvo u sjedištu, na prijedlog Službe.
- 2) Služba će obrazložen i dokumentovan prijedlog rješenja iz prethodnog stava, dostaviti u što kraćem roku, a najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja zaključka o dozvoli izvršenja.
- 3) Ukoliko stranac ne posjeduje novčana sredstva za podmirivanje obaveza snošenja troškova propisanih članom 36. stav 2. ovog Pravilnika, Služba u svom prijedlogu iz stava 2. ovog člana, koji mora biti obrazložen i potkrijepljen dokazima, predlaže koji subjekt iz člana 36. stav 3. ovog Pravilnika treba da snosi troškove izvršenja zaključka o dozvoli izvršenja.
- 4) Prijedlog iz stava 2. ovog člana obuhvata obračun svih troškova Službe, koja izvršava rješenje o prisilnom udaljenju stranca iz BiH, a koji su nastali od momenta izvršnosti zaključka o dozvoli izvršenja do momenta prisilnog udaljenja stranca do graničnog prelaza države u koju se stranac upućuje.
- 5) Rješenje iz stava 1. ovog člana je konačno u upravnom postupku.

Član 38.

(Privremeno osiguranje sredstava)

- 1) Ukoliko nijedan subjekt iz člana 36. stav 3. tačka a) - g) ovog Pravilnika nije u mogućnosti podmiriti troškove vraćanja i nadzora stranca, njih će snositi BiH angažiranjem sredstava za posebne namjene kojima raspolaže Služba ili Ministarstvo.
- 2) Na zahtjev Službe, realizaciju aktivnosti iz stava 1. ovog člana vršit će Sektor za pravne, kadrovske, opće i finansijsko-materijalne poslove Ministarstva sigurnosti BiH ili uprava Službe u skladu sa propisanim procedurama trošenja finansijskih sredstava.

Član 39.

(Potraživanje sredstava)

- 1) Ukoliko obveznik snošenja troškova iz člana 36. stav 3. tačka a) - g) koji je određen rješenjem u roku ne izmiri obaveze vraćanja novčanih sredstava, Ministarstvo će ista potraživati od subjekata u odgovarajućem postupku.
- 2) Organ nadležan za postupanje u skladu sa stavom 1. ovog člana, a na zahtjev Sektora za pravne, kadrovske, opće i finansijsko-materijalne poslove Ministarstva je Pravobranilaštvo BiH.

POGLAVLJE VI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 40.

(Donošenje akata)

Svi akti za koje postoji obaveza donošenja po ovom Pravilniku, donijet će se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Član 41.

(Evidencija o udaljenju stranaca)

- 1) Nakon završenog postupka činjenice o udaljenju stranaca unose se u odgovarajuće evidencije.
- 2) Oblik i sadržaj evidencija iz prethodnog stava propisat će direktor Službe.

Član 42.

(Izmjene, dopune, tumačenje odredbi i nadzor nad primjenom)

- 1) Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrši Ministarstvo sigurnosti.
- 2) Tumačenje i nadzor nad primjenom odredbi ovog Pravilnika vrši Ministarstvo sigurnosti.

Član 43.

(Stupanje na snagu Pravilnika i prestanak primjene Instrukcije)

- 1) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Instrukcija o postupku udaljenja, nadzoru i obveznicima snošenja troškova nadzora i vraćanja stranaca iz Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/05 i 74/06).
- 2) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-50-126/08
16. aprila 2008. godine
Sarajevo

Ministar
Tarik Sadović, s. r.